

זוח ליגת החלב

דוח ליגת החלב מופק כל שנה על ידי מחלקת ספר העדר וביקורת החלב בהתאחדות מגדלי הבקר. הדו"ח מתייחס לנתוני ביקורת החלב אשר נעשו ברפתות החלב הקיבוציות והמושביות ומציג את התוצאות הממוצעות לפרה ברפת •

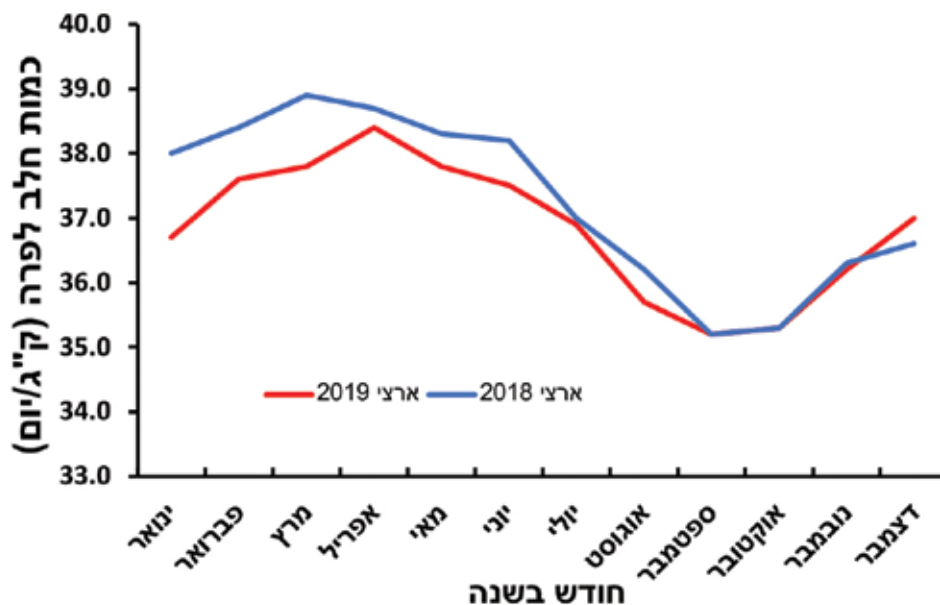

ד"ר יניב לבון
אפרים עזרא

חלקו הראשון של הדוח מתייחס לתוצאות ביקורות החלב ומציג את ממוצע החמ"מ, ק"ג חלב, אחוז שומן, ק"ג שומן, אחוז חלבון, ק"ג חלבון ורמות תאים סומטיים. כמו כן, מציג הדוח את תוצאות השנה שעברה לחלק מהמדדים לצורך השוואה נוחה. חלקו השני של הדוח מציג את תנועת העדר במשק מסוים הכוללת את מספר החולבות, אחוז הממליטות ואחוזי היציאה, גם כאן ישנה השוואה לשנה המקבילה. הדו"ח אינו מתייחס לנתונים כלכליים ולא דווקא רפת מובילה בביצועי הייצור תהיה גם מובילה ברווחיות.

מגרף מספר 1 ניתן לראות ירידה בכמות החלב לנחלבת בתחילת 2019 בהשוואה ל 2018. ההבדל נמשך עד חודש יולי ולאחריו כמות החלב ליום הייתה דומה.

למרות שהפרשים בכמות חלב לפרה אינה משקפת בהכרח את הרווח הכלכלי של הרפת כן ישנו קשר בין כמות החלב לבין יעילות הפרה ורווח כלכלי

גרף מספר 1: כמות חלב לנחלבת (ק"ג ליום) שנת 2018 מול 2019

בכמות חלב לפרה אינה משקפת בהכרח את הרווח הכלכלי של הרפת כן ישנו קשר בין כמות החלב לבין יעילות הפרה ורווח כלכלי. מכאן עולה החשיבות הרבה בטיפול בפרות בצורה הטובה ביותר לאורך כל חייהן תוך הקפדה על מתן תנאים מיטביים הן תזונתיים / בריאותיים והן מצד הרווחה. רפתות עם כמות חלב גבוהה אינן עשות משהו שונה אלא פשוט עושות אותו טוב.

נתוני ליגת החלב נותנים עוד מבט מעניין על הרפתות אבל לא דווקא מעידים על הצלחה כלכלית של הרפת ויש להסתכל על הנתונים בזהירות המתאימה

טבלה 2 מציגה את סה"כ החלב חיים של פרות שחיו בשנת 2019 ניתן לראות מצד אחד פרות המגיעות לתחלובות מאוחרות שורדות זמן רב בעדר ונותנות תמורה טובה למגדל. פרות אלו יהיו בדרך כלל עם בריאות טובה ללא דלקות

טבלה 1 עשר הרפתות הגבוהות מול עשר הרפתות הנמוכות (חמ"מ לפרה) 2019

מספר	גבוהות	נמוכות
1	14,785	9,612
2	14,460	9,541
3	14,108	9,536
4	14,043	9,493
5	13,804	9,488
6	13,764	9,385
7	13,514	9,272
8	13,484	9,252
9	13,451	9,046
10	13,426	8,813

הפרשים אלו בביצועיים המקצועיים של הרפת מצביעים על השונות הרבה הקיימת בין הרפתות השונות. שונות זו נובעת בעיקרה מסיבות ממשקיות ויכולה להעיד על אופן הטיפול בפרות לאורך כל תקופת הגידול מהלידה ועד גיל ההמלטה הראשונה וכן במהלך התחלובות האחרות. למרות שהפרשים

טבלה 2 עשרים הפרות בעלות תנובת החיים הגבוהה ביותר שחיו - 2019

דרוג	שם המשק	מספר הפרה	אב הפרה	תחלובה	חליבה	ק"ג חלב	ממוצע חלב יומי
1	יבנה	2576	סופון	13	4,338	192,174	44.3
2	צפירי בניצי	513	מרסיה	11	3,867	183,260	47.4
3	דנרון	3240	מרסיה	8	3,859	179,918	46.6
4	רפת תפן-ק.תובל	1909	סירה	10	3,798	174,636	46.0
5	אורים	5447	רצוף	10	3,554	171,803	48.3
6	בית העמק	319	סופון	13	4,082	167,453	41.0
7	שדמה (דורות)	5922	בוני	10	3,736	166,789	44.6
8	ניר גלים	5177	סופון	10	3,805	166,245	43.7
9	רפת גליל מערבי	7569	סופון	10	3,698	165,119	44.7
10	א.א.א.	925	מרסיה	8	3,855	163,978	42.5
11	כרמיה	6574	סופון	11	3,552	163,303	46.0
12	עין השופט	4773	סופון	9	3,871	161,006	41.6
13	רפת גן	7101	צלול	9	4,371	160,569	36.7
14	רפת ה.ש.ג.	678	גלס	12	3,731	160,482	43.0
15	רפת המפלים	3552	מקרר	10	3,342	158,622	47.5
16	אשדות יעקב מאוח	3018	סופון	11	4,173	158,495	38.0
17	פודור מנחם	386	סניקי	10	3,695	157,358	42.6
18	רפת מנור	427	סופון	10	3,634	156,066	43.0
19	ברנובסקי א.	1236	דסאי	10	3,586	155,120	43.3
20	מצר	5907	מדמס	10	3,777	154,266	40.8

טבלה 3 עשרים הפרות שמצטיינות בייצור חמ"מ מתוקן ל-305 ימים, שיובשו ב-2019

דרוג	שם המשק	הפרה	אב הפרה	תחלובה	חלב מתוקן ק"ג	אחוז שומן	אחוז חלבון	חמ"מ ק"ג
1	דויטש דב ואמיר	972	מסז'	3	16,367	4.65	3.54	18,491
2	שותפות רן	11563	מקרו	2	17,708	4.03	3.35	18,325
3	צאלים	6169	הודל	4	16,846	4.35	3.45	18,265
4	גזר	1769	ארגמן	4	18,832	3.78	3.09	18,260
5	דפנה	1222	פטריק	2	19,396	3.40	3.10	18,086
6	צאלים	6386	פטרש	3	19,150	3.27	3.27	18,078
7	שותפות רן	9212	מולא	6	15,996	4.32	3.76	18,066
8	שדמה (דורות)	7434	ג'רמי	4	17,050	4.10	3.45	18,043
9	מעוז חיים	7384	ג'ייג	3	15,255	5.57	3.24	17,984
10	גזית	5410	סילבן	5	16,537	4.42	3.39	17,901
11	צאלים	5929	הודל	6	18,452	3.59	3.22	17,899
12	כיסופים חלב לבן	1469	ג'רום	3	18,319	3.63	3.24	17,897
13	עמיר	6848	ראלב	1	17,683	3.65	3.45	17,889
14	צור יואב	5948	דלי	4	19,681	2.94	3.25	17,864
15	איילת השחר	6662	ווינס	2	18,793	3.55	3.12	17,859
16	צאלים	6275	מפרק	4	17,139	4.20	3.26	17,818
17	רפת גליל מערבי	1921	מקרו	2	16,743	4.30	3.35	17,801
18	שותפות רן	11955	ג'ייג	1	16,720	4.05	3.50	17,734
19	שותפות רן	11523	ארגמן	2	17,492	3.76	3.39	17,731
20	שותפות רן	10176	ג'רום	5	18,231	3.79	3.09	17,694

סיכום

דוח הליגה נותן תמונה מקצועית טובה על ביצועי הייצור ברפתות ומתייחס לנתוני ביקורות החלב. נתוני ליגת החלב נותנים עוד מבט מעניין על הרפתות אבל לא דווקא מעידים על הצלחה כלכלית של הרפת ויש להסתכל על הנתונים בזהירות המתאימה. ▲

תודה לכל מבקרי החלב ויחידת המחשב בספר העדר

רחם ודלקות עטין. כמו כן, פרות אלו מאופיינות בשיעורי התעברות טובים וברוב המקרים יתעברו לאחר הזרעה אחת.

טבלה 3 מציגה את עשרים הפרות עם החמ"מ הגבוה ביותר ל-305 יום שיובשו בשנת 2019. מעניין לשים לב לרפת רן המכניסה 5 פרות לעשרים הראשונות.